

## Försvarsutskottets yttrande 2020/21:FöU6y

### Undantag för deltidbrandmän vid beräkning av arbetslöshetsersättning

---

#### Till arbetsmarknadsutskottet

Arbetsmarknadsutskottet har gett försvarsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2020/21:123 Undantag för deltidbrandmän vid beräkning av arbetslöshetsersättning och eventuella följdmotioner i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Utskottet tar i yttrandet upp förslaget i propositionen och i motion 2020/21:3913 av Mats Green m.fl. (M). Utskottet föreslår att arbetsmarknadsutskottet tillstyrker förslaget i regeringens proposition och avstyrker motionen.

I yttrandet finns en avvikande mening (M).

# Utskottets överväganden

## Propositionen

Regeringen föreslår i proposition 2020/21:123 att det ska införas ett undantag för deltidbrandmän vid beräkning av arbetslöshetsersättning. Vid beräkning av dagpenningbelopp ska hänsyn inte tas till arbete som avser beredskap och övning i en anställning som endast omfattar beredskap för och deltagande i kommunal räddningstjänst.

Annat arbete i anställningen som deltidbrandman som utryckningar, materialvård och utbildning ska inte omfattas av undantaget, enligt regeringens förslag.

Den nya bestämmelsen föreslås träda i kraft den 31 maj 2021. Den ska dock inte tillämpas för en sökande som före ikraftträdandet har fått sådant arbete som avses i bestämmelsen godkänt som bisyssla.

Regeringen anser att propositionens förslag i huvudsak överensstämmer med Räddningstjänstutredningens förslag i betänkandet En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54) från januari 2018.

Regeringen anser att den genom förslaget i propositionen har tillgodosett vad försvarsutskottet tidigare föreslagit, och riksdagen sedermera tillkännagett för regeringen, om att regeringen skyndsamt ska se över möjligheterna att införa ett undantag för deltidbrandmän i arbetslöshetsförsäkringen (bet. 2020/21:FöU3, rskr. 2020/21:23).

## Motionen

Mats Green m.fl. (M) välkomnar i motion 2020/21:3913 att regeringen har återkommit till riksdagen med en proposition som motionärerna anser är ett bra första steg. De anser dock att förslaget behöver kompletteras för att ytterligare förbättra villkoren för deltidbrandmän.

Motionärerna ser behov av ytterligare regeländringar eftersom propositionen endast undantar en del av de arbetsuppgifter som deltidbrandmän utför. Motionärerna anser inte att förslaget är tillräckligt eftersom de menar att de inte helt löser problemen med att en deltidbrandman riskerar oproportionerligt stora avräkningar i arbetslöshetsersättningen vid händelse av utryckning. Det samma gäller vid utbildningar och materialvård, som ofta är förlagda till kvällar och helger. Motionärerna menar sålunda att propositionen även bör inkludera undantag för utryckning, utbildning och materialvård.

Motionärerna föreslår sammanfattningsvis att regeringen ska återkomma med förslag på ytterligare undantag i lagen om arbetslöshetsförsäkring i fråga om arbetsuppgifter inom ramen för en anställning som deltidbrandman.

## Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att tillgången på deltidsbrandmän (räddningstjänstpersonal i beredskap) är av vital betydelse för räddningstjänstverksamheten totalt sett. De hittillsvarande reglerna om arbetslöshetsförsäkring har dock haft en negativ påverkan på personalförsörjningen eftersom en deltidsbrandman som är arbetslös i övrigt riskerar att få lägre arbetslöshetsersättning om han eller hon också är aktiv som deltidsbrandman.

Eftersom arbetet som deltidsbrandman är en sådan särpräglad anställning har villkoren i det aktuella avseendet alltså behövt förbättras länge, vilket bl.a. kom till uttryck i ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen i oktober 2020.

Eftersom spridningen av sjukdomen covid-19 dessutom medför allvarliga konsekvenser för sysselsättningen ser försvarsutskottet positivt på att regeringen i den aktuella propositionen har valt att föreslå att arbete i form av beredskap och övning inom ramen för en anställning som deltidsbrandman i en kommunal organisation för räddningstjänst ska undantas vid beräkning av arbetslöshetsersättning. Detta anser utskottet är i linje med det tidigare nämnda tillkännagivandet. Utskottet anser inte att det i nuläget behövs några ytterligare undantag i lagstiftningen om deltidsbrandmännens situation.

Försvarsutskottet föreslår därför att arbetsmarknadsutskottet tillstyrker den aktuella propositionen och avstyrker följdmotionen. Utskottet har i övrigt inget att anföra.

Stockholm den 15 april 2021

På försvarsutskottets vägnar

*Pål Jonson*

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Pål Jonson (M), Niklas Karlsson (S), Paula Holmqvist (S), Jan R Andersson (M), Roger Richthoff (SD), Mattias Ottosson (S), Daniel Bäckström (C), Hanna Gunnarsson (V), Jörgen Berglund (M), Sven-Olof Sällström (SD), Kalle Olsson (S), Mikael Oscarsson (KD), Alexandra Völker (S), Allan Widman (L), Caroline Nordengrip (SD), Elisabeth Falkhaven (MP) och Alexandra Anstrell (M).

## Avvikande mening

### **Ytterligare undantag i lagen om arbetslöshetsförsäkring (M)**

Pål Jonson (M), Jan R Andersson (M), Jörgen Berglund (M) och Alexandra Anstrell (M) anför:

Vi välkomnar att regeringen har återkommit till riksdagen med en proposition om att bevilja vissa undantag för deltidsbrandmän vid beräkning av arbetslöshetsersättning. Vi tillstyrker därför förslaget i propositionen. Detta kan dock bara anses vara ett första steg. Förslaget behöver kompletteras för att ytterligare förbättra villkoren för deltidsbrandmännen, anser vi.

Ytterligare regeländringar behövs eftersom propositionen endast undantar en del av de arbetsuppgifter som deltidsbrandmän utför och därmed inte helt löser problemen med att en deltidsbrandman riskerar oproportionerligt stora avräkningar i arbetslöshetsersättningen vid händelse av en utryckning. Det samma gäller vid utbildningar och materialvård som ofta är förlagda till kvällar och helger.

Vi föreslår därmed att arbetsmarknadsutskottet tillstyrker motion 2020/21:3913 av Mats Green m.fl. (M) om att regeringen ska återkomma med förslag på ytterligare undantag i lagen om arbetslöshetsförsäkring som inkluderar deltidsbrandmäns arbetsuppgifter som utryckning, utbildning och materialvård.